

Innan- eftirlit umborð

*Virkir og verksmiðjutrol-
arar skulu hava eitt inn-
anhýsis góðskueftirlit*

Fyri at eitt føroyskt fiskavirknið ella eitt verksmiðjuskip í framtíðini skal gerast lóg-gildað, er ein treyt at eitt góðskueftirlit verður sett. Hetta eftirlit skal tryggja, at vøran sum framleidd verður, lýkur tæy krøv keyparalondini seta. Fyri partar av føroyska flotanum er hetta ikki nakad nýtt. Ræktjotrolararnir, sum hava selt ræktjurnar til Japan, hava havt ein mann úr Japan umborð. Hesin skal tryggja at ræktjurnar verða hagraiddar soleiðis sum keyparin ynskir. Men nú verða treytir um eitt innaneftirlit settar øllum fiskavirkjum og verksmiðjuskipum.

Myndugleikarnir í ES og í USA krevja av øllum sínum virkjum, at tey byggja upp innaneftirlit. Hetta verður eisini kravt av øllum framleiðarum, sum selja til ES ella USA markaðin. ES hevur tryggja

sær, at føroysku myndugleikarnir eisini gera reglur á hesum øki.

Grundhugsanin aftanfyrir eftirlitið er, at virkni og skipini skulu tryggja og skjálprógva, at framleiðslan og framleiðslu umhvørvið er heilsufrøðiliga forsvart.

Tað verða teir persónar sum hava ábyrgd av virki ella skipið, sum skulu syrgja fyri at góðskutreytirnar verða hildnar og at framleiðutólina lúka neyðugu krøvini.

Fyri at seta skjøl til á arbeiðið fer Menningarstovan og Heilsufrøðiliga Starvsstovan at gera eitt ávíst fyrireiðingarárbeðið og á tann hátt at hjálpa virkjum og skipum ígongd.

Ætlanin er at gera eina gjølliga vegleiðing um innaneftirlit og hvussu hetta kann skipast. 28 apríl verður eitt seminar um hetta evnið.

jústinus

Shinkai Maru er aftur í føroyskum sjógvi:

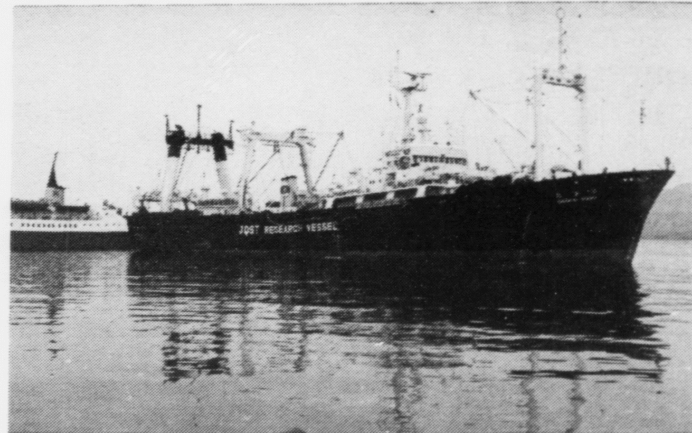
Skal gera svartkjaftin til eina framtíðarvinnu

Mánadagin lá japanska havransóknarskipið Shinkai Maru aftur á Havnini. Shinkai Maru er ikki longur nakra ókendur gestur við Molan. Síðan fyrrárið hevur Shinkai Maru gjørt royndir at virka surimi burtúrur føroyskum svartkjafti og royndirnar hava verið somikið góðar, at japanar hava góðan hug at halda áfram.

Shinkai Maru hevur tikið vatn, eini 50 tons og síðan hava teir tikið neyðuga útgerð umborð. Nú hvílir fólkikið seg og leygardagin er ætlanin at fara suður á Munkagrunnin at royna eftir svartkjafti.

Japan er fremsta fiskiveiðutjóð í heiminum. Tað er eisini tann tjóðin sum veiðir mesta fiskin. Í fjør góðar 11 milliónir tons. Teir fiska í øllum heimshøvum. Tað eru eisini japanar, sum hava ment surimiúrdráttin. Surimi er ein rein fiskavøra, sum kann nýtast sum grundmatur í einum ótali av fiskarættum.

Japanar gera surimi burtúrur mongum fiskasløgum. Eitt nú nýta teir nógv alsaakupsan, alaska

pollack og hake.

Teir eru sera væl nøgdir við svartkjaft til surimi-framleiðslu. Svartkjafturin gerst til fyrsta flokks surimi. Tað einasta sum teir hava fylst eitt sindur á er liturin. Tað hevur ikki eydnast at fáa hann heilt hvítan enn. Men hesum verður arbeitt við umborð á Shinkai Maru og seinast teir royndu undir Føroyum, var hvítleikin munandi betri enn við teimum fyrstu royndunum.

Yvirmenninir á Shinkai Maru greiddu Sosialinum frá í fjør, at einki var í vegin fyri at stór japansk móðurskip kundu koma henda vegin at taka í móti svartkjafti. Antin kundu føroyingar leiga hesi skip, ella kundu japanar sjálvir skipa fyri. Møguleiki er fyri, at eitt móðurskip kundi siglt millum svartkjaftabátarnar og pumpað svartkjafti so hvørt sum skipini háláðu. Tað hevur stóran týðning fyri gott surimi, at fiskurin

er so feskur sum møguligt.

At Shinkai Maru er í føroyskum sjógvi er eitt úrslit av eini avtalu millum japanar og føroyska landstýrið. Føroyingar fáa øll kann-ingarúrslitini frá Shinkai Maru og teir hava eisini møguleika fyri at hava eygleiðara umborð. Upptil triggir føroyingar hava verið við Shinkai Maru

jústinus

Toskur aftur á Norðhavinum

Rokdagur á Eiði leygardagin

– Leygardagin tóku vit móti 40 tonsum av toski frá snellubátunum, sigur Niels Petur Bech, virkisleiðari hjá Fiskavirking

Toskur er aftur á Norðhavinum og leygardagin var sum í gomlum døgum, bátar komu søkklaðir aftur av útróðri, eitt og eitt ljós sást koma inn um nýggja brimgarðin í aldargomlu útróðrarbygdini, Eiði.

Leygardagin landaðu eini 15 smábátar. Teir lógu úr einum tonsi upp í fyra tons. Meginparturin av tí teir lögdu upp var góður millumfiskur. Bátarnir fóru í seinastu viku við tosk vestur úr Mýlingi, men nú ljóðar frá smálígari fiskiskapi aftur.

– Vit vóru als ikki fyririkaðir til at taka móti fiski

frá so nógvum smábátum, so seint hevur gingið at sleppa fram at landa, tað hevur verið eitt sindur óheppið, sigur virkisleiðarin hjá Fiskavirking á Eiði, Niels Petur Bech.

– Vit arbeiða ikki tosk í lötuni. Hetta kemst av at trolarnir hava landað so nóga hýsu. Ætlanin er í framtíðini at okkara virkið bæði skal hageiða hýsu og

millumfisk. Toskurin sum er komin uppá land seinastu dagarnar er sendur víðari til Fiskavirking í Runavík og í Miðvági.

Hans Petur Bech letur væl at síðan Fiskavirking byrjaði á Eiði í oktober.

– Vit mistu nakrar dagar í januar, men hinar mánaðarnar hevur verið støðugt arbeiði. Vit arbeiddu 19 av 20 møguligum í februar og

vit hava arbeitt allan henda mánaðin. Onkuntíð hevur verið neyðugt at arbeiða í skiftivakt, tá eru 120 fólk í arbeiði. Vanliga eru 55 fólk í arbeiði, sigur Hans Petur Bech.

Av útróðrabátunum eru teir fægstu sum hoyra heima á Eiði. Teir koma allastaðni úr landinum.

jústinus

VALUTAKURSIR

		29.03.94	Útlimo síðsta mán.
USA	Dollari	656,95	671,70
Bretland	Pund	982,93	997,94
Týskland	Markur	393,97	391,89
Sværíki	Króna	83,35	83,78
Noreg	Króna	90,48	90,37
Frakland	Frankur	115,12	115,30
Belgia	Frankur	19,129	19,045
Sveits	Frankur	463,78	469,88
Holland	Gyllin	350,32	349,01
Italia	Liri	0,4023	0,3971
Finnland	Markur	119,10	120,86
Ísland	Króna	9,20	9,26
Eysturriki	Skillingur	55,992	55,729
Spania	Pesetas	4,800	4,812
Portugal	Escudos	3,809	3,851
Kanada	Dollari	477,47	498,11
Japan	Yen	6,3535	6,4327
Írland	Pund	948,04	959,12
Grikkaland	Drakmur	2,670	2,705
	XEU	758,84	756,44

Kelda: Føroya Sparikassi